

REFERAT Psykiatri- og Socialudvalget 2014-2017 d. 19-09-2014

Mødedato Fredag d. 19. september 2014 kl. 14:00

Mødested Handicapct. Nordøstfyn, Skaboeshusevej 92, Nyborg

Mødedeltagere Bente Gertz, A (Fravær)

Indholdsfortegnelse

Orientering og rundvisning i Handicapcenter Nordøstfyn.....	3
Orientering.....	5
Helhedsplan for Kingstrup.....	7
Partnerskabsaftale om forebyggelse af tvang.....	10
Orientering om satspuljeansøgninger til puljen 2014-2017.....	13
Forslag til studieture for Psykiatri- og Socialudvalget i 2015.....	16
Strategi for frivillighed i Region Syddanmark.....	19
Revision af patient- og pårørende politik for Psykiatrien i Region Syddanmark.....	22
Status på psykiatriens målbillede 2013-2016.....	25
Status på socialområdets målbillede 2013-2016.....	28
Status på implementering af udredningsretten.....	31
Status på psykiatriens anlægsprojekter.....	33
Styringsaftale på det sociale område for 2015.....	35
Jordfordeling i Ejby mose.....	38
Kunderåd på regionens sociale centre.....	41
Status på Sundhedsaftale 2015-2018.....	44
Det Psykiatriske Patientklagenævns årsberetning 2013.....	47
Årsrapport om retssager i psykiatrien 2013.....	49
Afrapportering på satspuljeprojekter 2010-2013.....	51
Ombudsmandens besøg på den retspsykiatriske afdeling i Middelfart.....	55
Mødekalender 2014.....	57
Forslag til mødekalender 2015.....	59
Eventuelt.....	61

Punkt 1: Orientering og rundvisning i Handicapcenter Nordøstfyn

14/722

Orientering og rundvisning i Handicapcenter Nordøstfyn

RESUMÉ

Orientering og rundvisning i Handicapcenter Nordøstfyn.

Sagsfremstilling

Mødet indledes med orientering og rundvisning i Handicapcenter Nordøstfyn v/centerleder Torben Bøge Mikkelsen. Der orienteres om dagtilbuddet, der er nybygget.

INDSTILLING

Til orientering.

BESLUTNING I PSYKIATRI- OG SOCIALUDVALGET DEN 19-09-2014

Der blev givet en rundvisning.

Bente Gertz deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 2: Orientering

14/722

Orientering

BESLUTNING I PSYKIATRI- OG SOCIALUDVALGET DEN 19-09-2014

---

1. Thies Mathiasen orienterede om møde med DSR.
2. Orientering om patientsag. Der gives en tilbagemelding om retningslinjer i forhold til politianmeldelser.
3. Sag omkring ventetider. Sagen undersøges nærmere.

Bente Gertz deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 3: Helhedsplan for Kingstrup

14/29140

Bilag

2014-08-01 - Resumé af byggeprogram

Helhedsplan for Kingstrup

RESUMÉ

På investeringsbudget 2014 er der afsat 4,572 mio. kr. til ombygning af Kuben på Kingstrup. Kingstrup er en afdeling under Center for Senhjerneskade. Projektering og udbud har vist, at nødvendig istandsættelse af bygningen bliver langt dyrere. Der er derfor udarbejdet en helhedsplan for Kingstrup særligt med henblik på optimering af arealudnyttelsen til boliger, fællesarealer og administration. Helhedsplanen søges godkendt og der søges bevilget 6,2 mio. kr. til gennemførelse af planen.

Sagsfremstilling

Det fremgår af socialområdets Boligplan, at den overordnede målsætning er at *"tilbyde mennesker med særlige behov, der benytter regionens tilbud, tidssvarende boliger af god kvalitet, der er tilpasset borgerens behov og ønsker."*

Boligplanen definerer:

"En tidssvarende permanent voksenbolig i Region Syddanmark har som udgangspunkt to rum, eget badeværelse og køkkenmulighed, men indretningen skal altid tilpasses borgerens behov."

"Boliger til midlertidigt ophold bør have eget bad og toilet, men ikke altid 2 rum og køkkenmulighed."

På investeringsbudget 2014 er der afsat 4,572 mio. kr. til ombygning af bygningen "Kuben" på Center for Senhjerneskades afdeling i Kingstrup med henblik på opfyldelse af boligplanen. Beløbet blev frigivet af regionsrådet den 29. april 2013. Den nærmere projektering og prisindhentning har imidlertid vist, at nødvendig istandsættelse af bygningen bliver langt dyrere end forventet. Bevillingen søges derfor nulstillet.

Administrationen har gennemgået hele den eksisterende bygningsmasse på Kingstrup med henblik på, at en ombygning vil leve op til Boligplanens målsætninger.

Kingstrup har et omfattende bygningskompleks fordelt på over 20 bygninger. Nogle er enkle bygninger til beskæftigelsesformål (drivhus, smedeværksted, hønsehus mv.). Andre bygninger, herunder især hovedbygningen, er meget sammensatte og delvist ombygget ad flere omgange. Helhedsplan for ombygning og renovering af Kingstrup optimerer anvendelse af nogle af de eksisterende bygninger, således at der kan etableres 2-rums boliger til alle 12 pladser. En mere rationel udnyttelse af bygningsarealet giver desuden mulighed for, at der kan etableres 4-5 ekstra boliger til overbelægning i perioder med spidsbelastning, heraf én 1-rums bolig og fire 2-rums boliger.

Desuden medfører helhedsplanen:

- at fremtidig placering af administrationen understøtter den fremtidige organisering i teams, og understøtter en optimering af ressourceanvendelsen,
- at eksisterende dagtilbud optimeres,
- at eksisterende overbelægning i midlertidige pavilloner kan ændres til reelle 2-rums boliger,
- at flugtvejsmuligheder for personalet optimeres,
- at eksisterende ABA (automatisk brandalarmeringsanlæg) optimeres,
- at eksisterende, ikke anvendt bygning kaldet "Kuben", nedrives (idet ombygning og renovering af denne ikke er økonomisk rentabelt).

Projektet er kalkuleret til 6,2 mio. kr. og ventes udført i to etaper, således at institutionen uden ekstern genhusning kan fortsætte i fuld drift under renoveringen.

Det nye byggeprojekt er dermed 1,628 mio. kr. dyrere end det tidligere fremlagte byggeprojekt.

INDSTILLING

Det indstilles, at Psykiatri- og Socialudvalget anbefaler overfor regionsrådet,

- at den meddelte anlægsbevilling til ombygning af Kuben nulstilles
- at helhedsplan for Kingstrup godkendes
- at der meddeles anlægsbevilling på 6,200 mio. kr. (indeks 133,1) til gennemførelse af helhedsplanen
- at det afsatte rådighedsbeløb vedr. Kingstrup forøges med 1,628 mio. kr. finansieret af rammen til mindre anlæg i 2014 og fordeles med 2 mio. kr. i 2014 og 4,2 mio. kr. i 2015 (begge i indeks 133,1) samt frigives
- at økonomidirektøren bemyndiges til at godkende licitationsresultat inden for den meddelte økonomiske ramme.

BESLUTNING I PSYKIATRI- OG SOCIALUDVALGET DEN 19-09-2014

Anbefales overfor regionsrådet.

Bente Gertz deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 4: Partnerskabsaftale om forebyggelse af tvang

14/28950

Bilag

Partnerskabsaftale om forebyggelse af tvang - Region Syddanmark

Partnerskabsaftale om forebyggelse af tvang

RESUMÉ

Psykiatrien i Region Syddanmark har indgået Partnerskabsaftale med Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse om halvering af tvang frem mod 2020. Partnerskabsaftalen fremlægges for Psykiatri- og Socialudvalget til godkendelse.

Sagsfremstilling

Ministeren for Sundhed og Forebyggelse og Danske Regioners formandskab har den 12. juni 2014 indgået en aftale om et fælles mål om halvering af tvang. Aftalen er en opfølgning på finanslovaftalen for 2014, hvor der blev afsat 50 mio. kr. årligt til indgåelse af partnerskaber med regionerne om halvering af tvang.

Målet om halvering af tvang er formuleret således, at "andelen af personer som tvangsfikseres skal være halveret i 2020, og at den samlede anvendelse af tvang i psykiatrien samtidigt skal reduceres."

Partnerskabsaftalen beskriver Region Syddanmarks plan for forebyggelse af tvang frem mod 2020.

Partnerskabsaftalen er bygget op om fire fokusområder, som ministeriet har fastlagt:

1. Ledelsesfokus
2. Medarbejdernes kompetencer
3. Inddragelse og dialog
4. Fysiske rammer og aktivitet.

Partnerskabsaftalen indeholder en række tiltag og hertil knyttede milepæle, der udgør regionens løbende procesmål inden for de enkelte fokusområder frem mod 2020.

Psykiatrien i Region Syddanmark arbejder hen imod partnerskabets mål om halvering af tvang i følgende etaper:

- Indtil 2018 vil der ved de nationale halvårlige opgørelser skulle præsteres et fald i forhold til den vedtagne baseline.
- I 2018 opnås den ønskede effekt på en halvering af tvangsfikseringer, og de resterende to år anvendes til fastholdelse af den opnåede effekt.

Partnerskabsaftalens mål for nedbringelse af tvang indskrives i psykiatriens målbillede.

Psykiatri- og Socialudvalget vil fremadrettet blive orienteret om udviklingen i anvendelsen af tvang tre gange årligt i forbindelse med opfølgning på målbilledet.

Partnerskabsaftalen skal godkendes af regionsrådet. Da Region Syddanmark først modtog brev omkring partnerskabsaftalen den 2. juli 2014, og denne skulle være fremsendt senest den 29. august 2014, har det ikke været muligt at få den politisk godkendt inden fremsendelsen.

Partnerskabsaftalen er vedlagt som bilag.

INDSTILLING

Det indstilles, at Psykiatri- og Socialudvalget anbefaler overfor regionsrådet,

- at partnerskabsaftalen godkendes.

BESLUTNING I PSYKIATRI- OG SOCIALUDVALGET DEN 19-09-2014

Anbefales overfor regionsrådet.

Bente Gertz deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 5: Orientering om satspuljeansøgninger til puljen 2014-2017

14/28838

Bilag

Ansøgningskema for Satspuljeprojekt - Forsøg med bæltefri afdelinger

Notat vedr. projekt med bæltefri - tvangsfrie afdelinger

Forsøg med ambulante akutteams - projektansøgning - Region Syddanmark

Forsøg med ambulante akutteams - Region Syddanmark

Forsøg med regionale og tværfaglige teams vedr. medicin Region Syddanmark

Regionale tværfaglige teams - Region Syddanmark

Orientering om satspuljeansøgninger til puljen 2014-2017

RESUMÉ

Medio august 2014 var der frist for at fremsende ansøgninger til satspuljeaftalen på psykiatriområdet 2014-2017. Der er udarbejdet 3 ansøgninger, som fremlægges Psykiatri- og Socialudvalget til godkendelse.

Sagsfremstilling

Sundhedsstyrelsen udmønter 3 projekter fra satspuljeaftalen på psykiatriområdet 2014-2017:

1. Forsøg med ambulante akutteams (AAT)
2. Forsøg med tværfaglige rådgivende teams
3. Forsøg med bæltefri afdeling

1. I projektet vedrørende forsøg med ambulante akutteams (AAT) i den regionale psykiatri er der afsat 32 mio. kr. i en 4-årig periode. Region Syddanmark søger om 6.339.000 kr. til etablering af forsøg med fremskudt og mobil skadestue i Psykiatrisk Afdeling Kolding-Vejle. Formålet med projektet er, at øge kvaliteten i akuttjenesten, at opnå færre indlæggelser og genindlæggelser samt opnå større tilfredshed og tryghed blandt patienter og pårørende.

2. I projektet vedrørende forsøg med tværfaglige rådgivende teams er der afsat 40 mio. kr. i en 4-årig periode. Region Syddanmark søger om 7.555.000 kr. til etablering af et regionalt tværfagligt team vedr. medicin i regi af Telepsykiatrisk Center. Formålet med projektet er, at styrke den kliniske farmaci i sygehuset, at fremme at ordinationspraksis følger nationale og regionale guidelines, at yde psykofarmakologisk rådgivning til primær sektor samt at udbrede generel viden om psykofarmakologisk behandling til patienter og pårørende.

3. I projektet vedrørende forsøg med bæltefri afdeling er der afsat 73,6 mio. kr. i en fireårig periode. Region Syddanmark søger 14.073.306 kr. til etablering af et bæltefrit afsnit på Psykiatrisk Afdeling Augustenborg-Haderslev. Formålet med projektet er via øget bemanning samt bedre uddannet plejepersonale, at afskaffe bæltefikseringer på afsnittet samt reducere andre former for tvang generelt. Derudover vil projektet sikre, at behandlingen og miljøet i afsnittet samt lokalpsykiatrien, understøtter patientens medinddragelse og mestring, således at det forebygges, at patienten udsætter sig selv eller andre for nærliggende fare.

Primo juni 2014 blev det udmeldt, hvilke satspuljer der kunne sendes ansøgning til. Ansøgningsfristen var den 15. august 2014. Grundet tidsfristerne har det ikke været muligt, at få den politiske godkendelse før fremsendelsen af ansøgningerne.

Der forventes svar på ansøgningerne i efteråret 2014.

Ansøgningerne er vedlagt som bilag.

INDSTILLING

Det indstilles, at Psykiatri- og Socialudvalget anbefaler overfor regionsrådet,

- at ansøgninger til satspuljen 2014-2017 godkendes.

BESLUTNING I PSYKIATRI- OG SOCIALUDVALGET DEN 19-09-2014

Anbefales overfor regionsrådet.

Bente Gertz deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 6: Forslag til studieture for Psykiatri- og Socialudvalget i 2015

14/36219

Forslag til studieture for Psykiatri- og Socialudvalget i 2015

RESUMÉ

Forslag til studieture for Psykiatri- og Socialudvalget præsenteres med henblik på drøftelse.

Sagsfremstilling

På møde i Psykiatri- og Socialudvalget den 23. maj 2014 blev emner til en studietur for udvalget drøftet.

Psykiatri- og Socialudvalget gav udtryk for, at man ønsker at tvang i psykiatrien er hovedtemaet for studieturen og nævnte at relevante lande kunne være England, Island, Italien, Holland, Belgien og Luxemburg. Der var et ønske om, at studieturen blev gennemført på et tidligere tidspunkt inden 2. halvår af 2015.

På baggrund af Psykiatri- og Socialudvalgets drøftelser præsenteres her et indledende oplæg for studieturen.

Der er oplæg til 2 studiebesøg/studieture til henholdsvis Holland og Italien.

Regionsrådet besluttede på deres møde den 25. august 2014, at et udvalg kan komme på ét studiebesøg af en varighed på 1-2 dage samt én studietur på 3-7 dage.

Studietur Holland evt. Benelux-landene

Fokus på studieturen til Holland er erfaringer med deeskalering af konflikter og minimering af tvang via dialog, kultur og teknologi.

I Holland har man på det psykiatriske hospital GGZE fokus på deeskalering af konflikter og minimering af tvang, bl.a. har man arbejdet både med de fysiske rammer, men også med kulturen og den konkrete dialog med patienterne. De har samtidig arbejdet med at anvende teknologien i forhold til at minimere brugen af tvang. Konkret har dette betydet, at hospitalet i samarbejde med Philips har udviklet nogle interaktive vægge. Dette betyder, at patienter der i Danmark ville være anbragt i en skærmet sektion, har mulighed for at spille, skrive dagbøger, skype, finde info om personaler, dagsprogrammer m.m. – noget som giver dem struktur på og indhold i hverdagen.

Sundhedsudvalget og det præhospitale udvalg planlægger en studietur til Holland i januar 2015 hvor fokus vil være på ambulancekørsel og rengøring. Det kan være relevant, at tænke dette forslag sammen med studieturen for sundhedsudvalget og det præhospitale udvalg.

Hvis studieturen planlægges sammen med sundhedsudvalget og det præhospitale udvalg, vil turen have en samlet varighed på 3-4 dage.

Hvis turen arrangeres som en selvstændig tur, vil det være et studiebesøg på 2 dage.

Det er ved at blive undersøgt, hvilke erfaringer Benelux-landene har med nedbringelse af tvang i psykiatrien. Der vil blive givet en mundtlig orientering på mødet.

Studietur til Italien – Trieste:

Fokus på turen til Trieste er helhedsorienteret indsats med fokus på rehabilitering og nedbringelse af tvang.

Psykiatrien i Trieste har i de sidste 30 år arbejdet målrettet for at etablere en lokalt baseret, let tilgængelig og tværfaglig psykiatri, hvor man har en helhedsorienteret indsats i forhold til den enkelte borger.

På de lokale psykiatriske centre har man ansvaret for at tilbyde den psykiatriske støtte og behandling i forhold til den akutte indsats samt langvarige rehabiliteringsindsatser i forhold til bolig, arbejdsliv, fritidsliv, økonomi og familieforhold. I Trieste indespærrer eller fastholder man ikke patienterne og tvangsmedicinering sker sjældent.

Triestes psykiatri er af WHO udpeget til at være et veletableret forbillede til inspiration for psykiatrien i hele verden og WHO anbefaler politikere og fagfolk at besøge Trieste med henblik på at lade sig inspirere.

Studieturen skulle have en varighed på omkring 4 dage og skulle finde sted i april/maj måned 2015.

INDSTILLING

Til drøftelse.

BESLUTNING I PSYKIATRI- OG SOCIALUDVALGET DEN 19-09-2014

Trieste gerne i maj - evt. som 2 ture - besøg i Holland og studietur til Trieste.

Bente Gertz deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 7: Strategi for frivillighed i Region Syddanmark

13/11531

Bilag

Strategi - Udkast til Region Syddanmarks Frivillighedsstrategi_110914

Høringsliste

Strategi for frivillighed i Region Syddanmark

RESUMÉ

Regionsrådet besluttede i efteråret 2013, at der skal udarbejdes en strategi for inddragelse af frivillige i Region Syddanmark. Strategien skal gælde sektorområderne social, psykiatri og somatik. Psykiatri- og Socialudvalget har tidligere drøftet et oplæg om de grundlæggende rammer for strategien. Der er nu udarbejdet udkast til en egentlig frivillighedsstrategi for Region Syddanmark, der hermed forelægges Psykiatri- og Socialudvalget forud for behandling i regionsrådet og efterfølgende høring.

Sagsfremstilling

Regionsrådet drøftede i oktober 2013, hvordan frivillige kræfter i højere grad kan inddrages i regionens borgernære driftsområder på psykiatriområdet, det somatiske område og i forhold til socialområdet.

Som konklusion på debatten bad regionsrådet om, at der bliver udarbejdet et oplæg til en egentlig strategi for det frivillige område i Region Syddanmark.

Psykiatri- og Socialudvalget har på deres møder hhv. den 27. januar og 23. maj 2014 drøftet frivillighedsområdet og givet input til frivillighedsstrategien. Udvalgets input er blevet indarbejdet i udkast til endelig frivillighedsstrategi.

På administrativt niveau har der været gennemført en grundig dialog med sygehusledelser på det somatiske og psykiatriske område samt centerledere på det sociale område.

Derudover er strategien den 4. september blevet præsenteret for Hovedudvalget, som tiltrådte udkast til strategi.

Strategien har derudover været præsenteret for Kontaktforum for Handicap, Sundhedsbrugerrådet samt Psykiatrisk Dialogforum. Psykiatrisk Dialogforum havde en drøftelse af strategien, hvor brugerorganisationernes bemærkninger kan inddeles i nedenstående emner:

- Man ville gerne have været inddraget tidligere i processen
- Ønsker at samarbejdet med de frivillige skal ske gennem organisationerne
- Det skal være attraktivt at være frivillig
- Fokus på sproget i strategien
- Befordringsgodtgørelse

På baggrund af de faldne bemærkninger er udkast til strategien blevet tilrettet.

Brugerorganisationernes synspunkter er meget vigtige, idet brugerorganisationerne har stor viden og meget erfaring i forhold til inddragelse af frivillige. Der vil derfor være fokus på, at der fremadrettet er en tæt dialog med organisationerne i forhold til implementering af strategien.

Derudover er der taget initiativ til, at der i løbet af de kommende uger laves et telefoninterview med brugerorganisationerne, hvor de får lejlighed til at uddybe deres synspunkter og give regionen gode råd til, hvordan vi lykkes med at implementere strategien.

Grundlaget for en frivillighedsstrategi

Der er mange muligheder for at inddrage frivillige, og Region Syddanmark vil med strategien sikre, at inddragelse af frivillige sættes højt på dagsordenen overalt i regionen.

Strategien skal sikre ordnede forhold og trygge rammer for alle involverede.

Strategien tager udgangspunkt i følgende 7 punkter:

1. *Samarbejde med frivillige kan finde sted, hvor det tilfører en ekstra værdi for borgere og patienter i regionen*
2. *Den frivillige indsats skal tage udgangspunkt i lokale ønsker, forhold og behov*
3. *Den frivillige indsats er et supplement og ikke en erstatning for den professionelle pleje, behandling og rehabilitering*
4. *Klare rammer for den frivillige indsats*
5. *Gensidig respekt*
6. *Det skal være attraktivt at være frivillig i Region Syddanmark*
7. *Tydelig ledelse af den frivillige indsats*

Derudover er der for hvert driftsområde (somatik-, psykiatri- og socialområdet) beskrevet en række særlige forhold, der gør sig gældende på området, ligesom der er beskrevet en række formelle og juridiske aspekter af inddragelsen af frivillige.

Det foreslås, at Psykiatri- og Socialudvalget drøfter vedlagte udkast til strategi for inddragelse af frivillige med henblik på efterfølgende forelæggelse for regionsrådet forud for den planlagte høring. Efter høringen vil strategien blive forelagt Psykiatri- og Socialudvalget inden den endelige vedtagelse i regionsrådet primo 2015.

Høringen vil foregå imellem den 28. oktober og den 12. december 2014.

Vedlagt er udkast til frivillighedsstrategi samt foreløbigt udkast til høringsliste.

INDSTILLING

Det indstilles, at Psykiatri- og Socialudvalget

- tiltræder udkastet til frivillighedsstrategi og anbefaler overfor regionsrådet, at strategien sendes i høring.

BESLUTNING I PSYKIATRI- OG SOCIALUDVALGET DEN 19-09-2014

Psykiatri- og Socialudvalget anbefaler overfor regionsrådet, at strategien sendes i høring

Bente Gertz deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 8: Revision af patient- og pårørendepolitik for Psykiatrien i Region Syddanmark

14/4318

Bilag

Udkast til Patient- og pårørendepolitik med tilhørende bilag

Revision af patient- og pårørendepolitik for Psykiatrien i Region Syddanmark

RESUMÉ

Der er udarbejdet udkast til en ny patient- og pårørendepolitik for Psykiatrien i Region Syddanmark. Udkastet fremlægges til politisk drøftelse i Psykiatri- og Socialudvalget.

Sagsfremstilling

Den gældende patient- og pårørendepolitik for Psykiatrien i Region Syddanmark er fra 2007. Det er derfor besluttet, at politikken skal revideres. Der er i foråret 2014 udarbejdet et kommissorium for en arbejdsgruppe, der har til opgave at revidere patient- og pårørendepolitikken (jfr. regionsrådets godkendelse den 24. juni 2013 af revision af Psykiatriplanen 2013). Af kommissoriet fremgår bl.a., at arbejdsgruppen i arbejdet med den nye politik skal indtænke indholdet i Den Danske Kvalitetsmodel 2, Region Syddanmarks sundhedsvision, Sundhedsplanen, Psykiatriens virksomhedsgrundlag samt afrapporteringen fra regeringens psykiatriudvalg.

Arbejdsgruppens opgave er, at udarbejde et udkast til revideret patient- og pårørendepolitik, der

- sætter retningen for øget inddragelse af og bedre samarbejde med patienter og pårørende i Psykiatrien i Region Syddanmark
- sikrer en gensidig forventningsafstemning mellem patienter, pårørende og medarbejdere i psykiatrisygehuset.

Af kommissoriet fremgår endvidere, at det er vigtigt, at politikken bliver et overordnet dokument, der skaber overblik og understøtter igangværende aktiviteter og politikker.

Der er udpeget fire repræsentanter fra Psykiatrisk Dialogforum samt repræsentanter fra Psykiatrisygehuset til at deltage i arbejdsgruppen. Arbejdsgruppen ledes af Ole Rytto, der er sygeplejefaglig direktør i Psykiatrien.

Arbejdsgruppen påbegyndte sit arbejde i maj 2014, og der foreligger nu et første udkast til ny patient- og pårørendepolitik. Arbejdsgruppen har i sit arbejde lagt stor vægt på, hvordan den reviderede patient- og pårørendepolitik bliver omsat i praksis på afdelingerne og i lokalpsykiatrien. Der er udarbejdet et udkast til implementeringsplan for det videre arbejde med politikken. Der vil kunne ske ændringer i implementeringsplanen, men planen tegner de overordnede linjer for det kommende arbejde.

Udkast til revideret patient- og pårørendepolitik er forelagt Psykiatrisk Dialogforum den 9. september 2014. Politikken foreslås sendt i høring i perioden september-oktober 2014.

Politikken forventes behandlet i regionsrådet primo 2015 - tidsmæssigt koordineret med en tilsvarende politik for sundhedsområdet.

Udkast til patient- og pårørendepolitikken er vedlagt som bilag.

INDSTILLING

Det indstilles, at Psykiatri- og Socialudvalget

- tiltræder udkastet til patient- og pårørendepolitikken og anbefaler overfor regionsrådet, at politikken sendes i høring.

BESLUTNING I PSYKIATRI- OG SOCIALUDVALGET DEN 19-09-2014

Psykiatri- og Socialudvalget anbefaler overfor regionsrådet, at patient- og pårørendepolitikken sendes i høring.

Bente Gertz deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 9: Status på psykiatriens målbillede 2013-2016

13/12130

Bilag

Psykiatriens målbillede

Status på psykiatriens målbillede 2013-2016

RESUMÉ

Der gives en kort status for målopfyldelsen og arbejdet med målene i psykiatriens målbillede for 2013-2016. Derudover afrapporteres på tiltag beskrevet i revision af Psykiatriplanen.

Sagsfremstilling

Alle regionens forretningsområder har formuleret målbilleder for perioden 2013-2016.

Psykiatriens målbillede består af 4 overordnede mål. Hvert mål har flere indikatorer tilknyttet.

De 4 overordnede mål er:

1) Kvalitet i tilbuddene

Indikatorerne er:

- Rekruttering og fastholdelse af kompetente medarbejdere
- Pakkeforløb implementeret
- Øget patientsikkerhed
- Behandling af patienter med skizofreni og depression sker i henhold til nyeste kliniske vejledninger, retningslinjer og pakkeforløb

2) Sammenhæng i behandlingen

Indikatorerne er:

- En velfungerende lokalpsykiatri
- Sammenhængende it-løsninger
- Styrket tværsektorielt samarbejde
- Rettidig fremsendelse af epikriser
- Screening af KRAM-faktorer

3) Tilgængelighed

Indikatorerne er:

- Overholdelse af ventetiden
- Ingen afvisninger af patienter
- Stigende patient- og pårørendetilfredshed
- Adgang til oplysninger om behandling (E-journal)

4) Effektivitet

Indikatorerne er:

- Region Syddanmark er den mest produktive region
- Effektivitetsgevinster ved nybyggeri
- Vækst i antallet af besøg pr. dag
- Rette patient i rette seng

Implementering af målbilledet forløber planmæssigt på en række indikatorer. Dog er der også en række indikatorer, hvor der er udfordringer, og hvor implementeringen er forsinket eller hvor implementeringen ikke er påbegyndt i henhold til planen eller er meget forsinket. Dette vedrører bl.a. indikatorer omkring screening for KRAM-faktorer og medicingennemgang. Der er ledelsesmæssigt fokus på området.

Psykiatriens målbillede er vedlagt som bilag.

INDSTILLING

Til orientering og drøftelse.

BESLUTNING I PSYKIATRI- OG SOCIALUDVALGET DEN 19-09-2014

Der skal fortsat være fokus på KRAM - tallene er ikke tilfredsstillende.

Bente Gertz deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 10: Status på socialområdets målbillede 2013-2016

13/34483

Bilag

Socialområdets målbillede

Status på socialområdets målbillede 2013-2016

RESUMÉ

Der gives en kort status for målopfyldelsen og arbejdet med målene i socialområdets målbillede for 2013-2016.

Sagsfremstilling

Alle regionens forretningsområder har formuleret målbilleder for perioden 2013-2016.

Det sociale områdes målbillede består af 4 overordnede mål. Hvert mål har en eller flere indikatorer tilknyttet.

De 4 overordnede mål er:

1. Kvalitet i tilbuddene

Indikatorerne er:

- Kompetente medarbejdere
- Øget selvbestemmelse
- Centrene opfylder Kvalitetsmodellens standarder
- Høj sikkerhed på de regionale tilbud
- Høj svarprocent og høj tilfredshed i bruger- og pårørendeundersøgelser

2. Høj faglighed og sammenhæng i indsatsen

Indikatorerne er:

- Faglige udviklingsplaner
- Sammenhæng i indsatsen overfor borgeren
- Anvendelse af velfærdsteknologi
- Godt samarbejde mellem region og kommuner

3. Omkostningseffektivitet

Indikatorerne er:

- Ny takststruktur
- Høj belægning
- Effektivitetsudvikling
- Sund økonomi
- Konkurrencedygtige centre

4. Effekt af indsatsen

Indikatorerne er:

- Dokumentation af resultater

For at følge fremdriften i implementeringen af socialområdets målbillede er der udarbejdet en status for de beskrevne tiltag. Konklusionen er, at implementeringen for langt hovedparten af indikatorerne forløber planmæssigt. Indikatoren vedrørende implementering af ny takststruktur er forsinket pga. udfordringer med særlige borgersager. For 3 af indikatorerne (effektivitetsudvikling, konkurrencedygtige centre og dokumentation af resultater) kan der være problemer med målopfyldelse indenfor den fastsatte tidsramme. Der er ledelsesmæssigt fokus på at få indikatorerne realiseret. I forhold til belægningsprocenten for 2014 forventes det, at det denne bliver -2,3 %, hvilket bl.a. skyldes, at der henover sommeren har været en nedgang i efterspørgsel på pladser ved Syrenparken samt på børne- og ungeområdet.

Målbilledet for det sociale område er vedlagt som bilag.

INDSTILLING

Til orientering og drøftelse.

BESLUTNING I PSYKIATRI- OG SOCIALUDVALGET DEN 19-09-2014

Taget til orientering.

Bente Gertz deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 11: Status på implementering af udredningsretten

13/21850

Bilag

Fremadrettede ventetider pr. 1. september 2014

Status på implementering af udredningsretten

RESUMÉ

Psykiatri- og Socialudvalget orienteres om status på implementering af 30 dages udredningsret i Psykiatrien i Region Syddanmark.

Orienteringen vedrører de fremadrettede ventetider pr. 1. september 2014.

Sagsfremstilling

Psykiatri- og Socialudvalget besluttede den 27. januar 2014, at status på implementeringen af 30 dages udredningsret skal indgå som et fast punkt på udvalgets møder. Orienteringen vedrører de fremadrettede ventetider pr. 1. september 2014

De fremadrettede ventetider viser, hvor lang tid nye patienter skal forvente at vente, førend de bliver opstartet i udredning på psykiatrisygehusets afdelinger.

Opgørelsen af de fremadrettede ventetider pr. 1. september 2014 viser, at implementeringen af udredningsretten forløber planmæssigt, og at der er 4 uger eller kortere ventetid på at opstarte et udredningsforløb på alle diagnosegrupper. Der arbejdes med forskellige initiativer for at fastholde dette på alle diagnosegrupper, herunder arbejdsgangsanalyser og fokus på fleksibel kapacitetsudnyttelse på tværs af afdelingerne i psykiatrisygehuset.

Statens Serum Institut har primo august 2014 udmeldt den fælles nationale model for monitorering af udrednings- og behandlingsretten, som bliver implementeret i psykiatrisygehuset i løbet af efteråret 2014.

Som led i implementeringen af den nationale monitoreringsmodel igangsætter psykiatrisygehuset et ekstraordinært kompetenceforløb i oktober og november, for godt 250 medarbejdere, som til dagligt har ansvaret for registrering af patientadministrative data. Medarbejderne er bl.a. alle lægesekretærer og lægelige visitatorer.

Oversigt over de fremadrettede ventetider er vedlagt som bilag.

INDSTILLING

Til orientering.

BESLUTNING I PSYKIATRI- OG SOCIALUDVALGET DEN 19-09-2014

Der blev givet en orientering.

Bente Gertz deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 12: Status på psykiatriens anlægsprojekter

13/42778

Bilag

Status på anlægsprojekter den 19. september

Status på psykiatriens anlægsprojekter

RESUMÉ

Psykiatri- og Socialudvalget orienteres om status på psykiatriens anlægsprojekter.

Sagsfremstilling

Psykiatrien i Region Syddanmark har igangsat en række anlægsprojekter. Psykiatri- og Socialudvalget vil løbende blive holdt orienteret om status på de enkelte projekter.

Anlægsprojekterne i psykiatrien vedrører:

Psykiatrisk Afdeling i Esbjerg
Psykiatrisk Afdeling i Middelfart
Psykiatrisk Afdeling i Aabenraa
Psykiatrisk Afdeling i Vejle
Nyt OUH

Derudover bygges en række lokalpsykiatrier, og der gennemføres projekterne "Ny seng i psykiatrien" og "Lys i psykiatrien".

Kortfattet status på de forskellige anlægsprojekter er vedlagt som bilag.

INDSTILLING

Til orientering og drøftelse.

BESLUTNING I PSYKIATRI- OG SOCIALUDVALGET DEN 19-09-2014

Der blev givet en orientering.

Bente Gertz deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 13: Styringsaftale på det sociale område for 2015

14/32018

Bilag

Styringsaftale 2015

Bilag til Styringsaftale 2015

Styringsaftale på det sociale område for 2015

RESUMÉ

Styringsaftalen udgør sammen med Udviklingsstrategien Rammeaftalen mellem kommuner og regionen på det sociale område. Styringsaftalen for 2014 er i forsommeren behandlet administrativt og skal være politisk godkendt i kommunerne og Region Syddanmark senest den 15. oktober 2014.

Sagsfremstilling

Styringsaftalen lægger rammerne for kapacitets- og prisudviklingen for de tilbud som Styringsaftalen omfatter. Alle regionens sociale centre er omfattet af Styringsaftalen. Styringsaftalen sikrer, at der tages stilling til de styringsmæssige forhold ved kommunernes køb og salg af pladser, samt regionens salg af pladser. Styringsaftalens formål er desuden at sikre klare spilleregler for samarbejdet mellem køber og sælger.

Styringsaftalen for 2015 deler ambition med Udviklingsstrategien for 2015 om, at det specialiserede socialområde skal fastholde og udvikle det høje faglige niveau samtidig med, at det skal drives på et lavere omkostningsniveau. Styringsaftalen for 2015 har samme form som Styringsaftalen for 2014. Der er udover redaktionelle ændringer foretaget følgende justeringer/præciseringer:

- Takstafale 2015: Der vil i 2015 være fokus på, at de samlede udgifter på det specialiserede socialområde i Syddanmark skal falde, minimum fastholdes i forhold til 2014 i alle kommuner og regionen. Dette skal ske ved at sætte fokus på udvikling af nye og mere effektfulde tilbud til borgeren samt øget effektivitet.
- Ambition om koordinering af kapacitetsudviklingen: Kommunerne og regionen ønsker at følge og koordinere kapacitetsudviklingen indenfor de forskellige målgrupper på det specialiserede socialområde på tværs af kommuner og region.
- Aftale om sikring af effektiv drift: Den enkelte udbyder af tilbuddene skal løbende tilpasse driftsudgifterne ved vigende belægning. Dette gøres for at minimere en eventuel efterregulering som følge af mindre belægning end forudsat ved udarbejdelsen af taksterne. Der skal også løbende arbejdes på at effektivisere driften som et redskab til at styre udgiftsudviklingen på området.
- Særligt tema i 2015: Det opleves, at borgere med handicap og borgere med sindslidelser bliver ældre og får sygdomme og problematikker, som konsekvens af dette. Denne udvikling følges.
- Prisstruktur: Under Styringsaftalen kan der anvendes tre modeller for fastsættelse af takster: (1) En takststruktur, der bygger på takster, som er gennemsnitlige og rummelige, men med mulighed for differentiering. (2) En takststruktur, der er baseret på ydelsespakker. (3) En abonnementsordning.
- Overtagelse af tilbud: Kommunalbestyrelsen kan én gang i hver valgperiode overtage regionale tilbud, der er beliggende i kommunen. I indeværende valgperiode betyder dette, at en kommunalbestyrelse, der ønsker at overtage et regionalt tilbud, skal meddele dette til regionsrådet senest den 1. januar 2016. Overtagelse skal

ske senest den 1. januar 2017.

Der forventes en ny takstbekendtgørelse pr. 1. januar 2015, og den forventes offentliggjort i det tidlige efterår 2014. De forventede ændringer er indarbejdet i Styringsaftalen for 2015. Hvis det efter offentliggørelsen vurderes nødvendigt, udarbejdes der efterfølgende et tillæg til Styringsaftalen, som forelægges til politisk godkendelse.

Styringsaftalen skal være politisk godkendt i kommunerne og Region Syddanmark senest den 15. oktober 2014. For at kunne nå dette, har det været nødvendigt, at sagen er blevet forelagt forretningsudvalget forud for mødet i Psykiatri- og Socialudvalget. Forretningsudvalget har behandlet sagen den 17. september 2014 og vil blive forelagt regionsrådet den 29. september 2014 til endelig godkendelse.

Styringsaftalen er vedlagt som bilag.

INDSTILLING

Det indstilles, at Psykiatri- og Socialudvalget anbefaler overfor regionsrådet,

- At Styringsaftale for det sociale område for 2015 godkendes.

BESLUTNING I FORRETNINGSUDVALGET DEN 17-09-2014

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Enhedslisten kunne ikke anbefale indstillingen.

Karsten Hønge, Bo Libergren og Lasse Krull deltog ikke i sagens behandling.

BESLUTNING I PSYKIATRI- OG SOCIALUDVALGET DEN 19-09-2014

Anbefales overfor regionsrådet.

Bente Gertz deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 14: Jordfordeling i Ejby mose

14/31654

Bilag

Kortbilag. Jordfordeling Ejby/Kinstrup mose

Jordfordelingsoverenskomst

Almindelige vilkår

Jordfordeling i Ejby mose

RESUMÉ

Middelfart Kommune er i gang med et naturforbedringsprojekt i Ejby mose, hvor regionen ejer noget jord fordelt på flere matrikler. Der forslås i den forbindelse et vederlagsfrit mageskifte mellem en del af jordlodderne, hvorved regionens jord samles på en matrikel.

Sagsfremstilling

Middelfart Kommune er i gang med et EU støttet projekt i Ejby mose. Kommunen vil lave området til et naturforbedringsprojekt, der samtidig gør en del af mosen til et tilgængeligt område for egnens borgere. Der vil i projektet indgå flere områder med stier og shelters samt afgræsning på dele af de jordarealer, der er i mosen. På den del regionen ejer, ønsker man afgræsning, da arealet egner sig godt til det. Derudover ønsker man, at lodsejerne har mulighed for at bytte lodder og dermed få jord, der ligger i umiddelbar forlængelse af hinanden.

Region Syddanmark ejer matr.nre. 4h og 66a Kindstrup by, Gelsted, der er en del af en samlet fast ejendom også bestående af matr.nr. 1c Gelsted By, Gelsted. Ejendommens adresse: Fredehjemsvej 2, Kingstrup. Denne jord ejes, da det sandsynligvis altid har tilhørt stedet.

Kingstrup er et højtspecialiseret tilbud for personer over 18 år med erhvervet hjerneskade, primært frontalskadede. I forbindelse med Middelfart Kommunes natur/miljøprojekt i Ejby-Kingstrup Mose ønskes foretaget jordomlægninger, hvilket kan beskrives således:

Region Syddanmark afgiver matr.nr. 66a Kindstrup By, Gelsted og modtager et tilsvarende areal fra Peter Eskelund Lerche-Simonsens matr.nr. 9e smst.

Herefter vil Region Syddanmarks areal i mosen alene bestå af én lod benævnt matr.nr. 4h.

Samtidig ønskes vejadgangen til matr.nr. 4h ændret: Den nordsydgående vej over matr.nr. 38 til matr.nr. 4h ønskes slettet, og der ønskes udlagt ny vej.

Hidtil har Kingstrup ikke brugt området, men ved det projekt Middelfart Kommune ønsker gennemført, ses mulighed for, at området bliver lettere tilgængeligt også for stedets borgere. Kingstrup vil kunne anvende området ved mosen til udflugter og gåture. Jorden ligger et par kilometer fra institutionen.

Der er ikke tale om at udvide arealet, men omlægningerne skal ske for at samle regionens areal i én lod, der skal være del af et græsningsområde, frem for nu, hvor regionens areal er delt i to separate lodder.

Der har været afholdt møde med Middelfart Kommune, hvor projektet er blevet gennemgået. På baggrund af dette møde vurderes det, at regionen ved at indgå aftalen vil støtte et naturprojekt, der vil kunne gavne dels centerets borgere samt områdetets øvrige borgere, da mosen vil blive mere tilgængelig med mulighed for, på anlagte stier, at gå ture, nyde naturen osv.

Omlægningerne foretages vederlagsfrit og har i øvrigt ikke andre økonomiske konsekvenser.

Sagen er forelagt forretningsudvalget den 17. september 2014 og forelægges regionsrådet den 29. september 2014 til endelig godkendelse.

Bilag, der beskriver vilkår og jordfordelingsoverenskomst, er vedlagt.

INDSTILLING

Til orientering.

BESLUTNING I PSYKIATRI- OG SOCIALUDVALGET DEN 19-09-2014

Der blev givet en orientering.

Bente Gertz deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 15: Kunderåd på regionens sociale centre

12/8820

Bilag

Afreportering for delprojekt "Kundebestyrelser" under Fælles Fokus i Syddanmark

Oversigt over hvilke kommuner der er i de enkelte kunderåd

Kunderåd på regionens sociale centre

RESUMÉ

Som en udløber på projekt "Fælles Fokus", er der etableret kunderåd på regionens 8 sociale centre. Kunderådene består af repræsentanter fra kommuner samt regionen. Repræsentanterne er på chef- eller direktørniveau.

Sagsfremstilling

I 2012 gik de 22 syddanske kommuner og regionen ind i et tættere og mere intensivt samarbejde. Formålet var at optimere det specialiserede socialområde i Syddanmark.

Samarbejdet hed "Fælles Fokus i Syddanmark" og bestod af 4 delprojekter, herunder etablering af kundebestyrelser på de regionale sociale centre. Formålet med dette projekt var at etablere et tæt og systematisk samspil mellem køberkommunerne og regionens højt specialiserede sociale centre.

Der blev i en pilotprojektfase etableret kundebestyrelse på to sociale centre hhv. Handicapcenter Sydøstfyn og Center for Misbrug og Socialpsykiatri.

Pilotprojektet blev evalueret i december 2013. Evalueringen viste bl.a., at både de kommunale og regionale repræsentanter:

- Vurderer et højt udbytte af at deltage i en kundebestyrelse
- Vil anbefale andre at indgår i en kundebestyrelse
- Vurderer at de anvendte ressourcer står mål med udbyttet og værdien i at deltage i kundebestyrelsen
- Beskriver at deltagelse i kundebestyrelsen har bidraget til øget dialog og gensidig forståelse for hinandens arbejde og vilkår samt en øget fælles indsigt i fremtidige behov, udviklingsmuligheder og problemstillinger
- At udtrykket "kundebestyrelse" er misvisende, da repræsentanterne ikke har samme mandat, som man forbinder med en bestyrelse. Det blev derfor anbefalet, at det fremadrettet kaldes for "kunderåd".

På baggrund af den positive evaluering blev det besluttet i styregruppen for Fælles Fokus, at Region Syddanmark skulle etablere kunderåd på alle regionens 8 sociale centre.

Den 11. juni 2014 blev der afholdt et fælles opstartsmøde for både kommunale og regionale repræsentanter i de nye kunderåd. Repræsentanterne er på chef- eller direktørniveau.

På opstartsmødet var der en god stemning og repræsentanterne så frem til det fremadrettede samarbejde. Kunderådene afholder 4 møder årligt, hvoraf det ene er et fællesmøde.

Kunderådene skal derudover årligt udarbejde en årsrapport. Opfølgning på generelle problemstillinger mm. kunderådene påpeger, vil blive forelagt det kommunale Socialdirektørforum, hvor regionen også er repræsenteret. Psykiatri- og Socialudvalget vil også få forelagt årsrapporterne.

Repræsentanterne er udpeget for en 2-årig periode, og der vil ske en evaluering af kunderådene i 2016.

Evalueringen er vedlagt som bilag samt en oversigt over, hvilke kommuner der er repræsenteret i de enkelte kunderåd.

INDSTILLING

Til orientering.

BESLUTNING I PSYKIATRI- OG SOCIALUDVALGET DEN 19-09-2014

Der blev givet en kort orientering.

Bente Gertz deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 16: Status på Sundhedsaftale 2015-2018

13/10610

Bilag

Høringsversion af sundhedsaftalen 2015-2018

Resume af sundhedsaftalen 2015 - 2018 180814

Høringsbrev - Sundhedsaftale 2015-2018 for Region Syddanmark

Høringsliste - Sundhedsaftale 2015-2018 for Region Syddanmark

RSD høringssvar udkast af 090914

Status på Sundhedsaftale 2015-2018

RESUMÉ

Sundhedskoordinationsudvalget har sendt udkast til "Sundhedsaftale 2015-2018" i høring. Region Syddanmark har udarbejdet et udkast til høringssvar. Det er Sundhedssamordningsudvalget der har udarbejdet forslag til høringssvar med henblik på godkendelse i regionsrådet. Udkast til høringssvar er vedlagt som orientering til Psykiatri- og Socialudvalget.

Sagsfremstilling

Sundhedskoordinationsudvalget har udsendt "Sundhedsaftale 2015-2018" i høring frem til primo oktober 2014, jf. vedlagte høringsbrev.

Sundhedsaftalen er denne gang udformet som én samlet aftale, der favner både somatik og psykiatri, hvor andet ikke er nævnt. Der er således ikke en særskilt aftale eller et særskilt afsnit for psykiatrien. Aftalen er endvidere én samlet aftale for samtlige kommuner.

Sundhedsaftalen består af en politisk aftale, en udviklingsaftale og en administrativ aftale.

Den politiske aftale indeholder en vision for det tværsektorielle sundhedssamarbejde, suppleret med tre hovedmål og tre principper for samarbejdet. Sundhedsaftalens vision er, kort opsummeret:

Sundhed gennem et rehabiliterende samarbejde med borgeren

Vi skal møde borgeren som en ansvarlig samarbejdspartner, der bidrager til og er medbestemmende i sit eget forløb. Vi skal inddrage borgerne aktivt, når vi træffer de overordnede beslutninger om, hvordan vi indretter vores sundhedsvæsen.

Sundhed for alle

Særligt udsatte grupper skal have særlige tilbud. Vi skal give borgere med psykisk sygdom og socialt dårligt stillede borgere samme muligheder for at opnå et godt helbred som andre borgere.

Sundhed med sammenhæng

Vi skal tilbyde borgerne forebyggelse, sundhedsfremme, behandling og rehabilitering, som hænger sammen på tværs af grænserne mellem kommuner, sygehuse og almen praksis. Alle parter skal levere det rigtige, tilpasset borgeren på rette tid og sted.

Udviklingsaftalen omhandler emner, hvor kommuner og region er enige om, at samarbejdet skal udvikles, men hvor der er forskellig opfattelse af midler, tempo og graden af forpligtelse i samarbejdet. Fælles for udviklingsaftalerne er, at de indgås mellem regionen og en eller flere kommuner (og praksis) med sigte på udbredelse til resten af regionen.

Den administrative aftale er sundhedsaftalens "maskinrum" og angiver rammerne for at nå de politisk fastsatte mål: Hvilke indsatser, værktøjer og metoder skal anvendes.

Da Region Syddanmark er blandt høringsparterne, har Sundhedsstaben i samarbejde med Psykiatri- og Socialstaben udarbejdet vedlagte forslag til høringssvar fra Region Syddanmark. Det er sket med inddragelse af regionens sygehuse og Syddansk Sundhedsinnovation.

Særligt for psykiatrien fremhæver høringssvaret at psykiatriske patienter med somatiske lidelser og mennesker med misbrug og en psykiatrisk lidelse er særlige målgrupper i sundhedsaftalen. Endvidere fremgår det, at regionen ønsker, at der i forbindelse med forebyggelse af kroniske lidelser også skal sigtes mod at forebygge psykiatriske

lidelser.

Region Syddanmark foreslår også, at patienter med funktionelle lidelser (fysiske symptomer, der ikke kan tilskrives nogen veldefineret somatisk lidelse) også bliver en af de målgrupper, der skal indgå en samarbejdsaftale om.

Endeligt understreges det, at der er en stor fælles opgave med at implementere sundhedsaftalens initiativer i den kommende periode.

Høringsvaret er behandlet i Sundhedssamordningsudvalget den 16. september 2014, forretningsudvalget den 17. september 2014 og fremlægges regionsrådet til godkendelse den 29. september 2014.

Endvidere var høringsmaterialet på dagsordenen i Psykiatrisk Dialogforum den 9. september 2014 og i Kontaktforum for Handicap den 18. september 2014 med mulighed for evt. at afgive høringssvar.

Sundhedskoordinationsudvalget forestår tilretningen af sundhedsaftalen på baggrund af de indkomne høringssvar og godkender det tilrettede aftaleudkast på sit møde den 17. december 2014. Herefter forelægges aftalen til godkendelse i regionsråd og kommunalbestyrelser. Sundhedsaftalen skal indsendes til Sundhedsstyrelsens godkendelse senest den 31. januar 2015.

Region Syddanmarks udkast til høringssvar er vedlagt som bilag.

INDSTILLING

Til orientering.

BESLUTNING I PSYKIATRI- OG SOCIALUDVALGET DEN 19-09-2014

Der blev givet en orientering.

Bente Gertz deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 17: Det Psykiatriske Patientklagenævns årsberetning 2013

14/722

Bilag

Årsberetning 2013 fra Det Psykiatriske Patientklagenævn

Det Psykiatriske Patientklagenævns årsberetning 2013

RESUMÉ

Det Psykiatriske Patientklagenævn, har udarbejdet en årsberetning for 2013. Årsberetningen fremlægges Psykiatri- og Socialudvalget til orientering.

Sagsfremstilling

Efter § 34 i lov om anvendelse af tvang i psykiatrien, er der ved Statsforvaltningen oprettet det Psykiatriske Patientklagenævn.

Det Psykiatriske Patientklagenævn, har udarbejdet en årsberetning for 2013.

Nævnets sager er klager fra patienter, der under indlæggelse på psykiatriske afdelinger har været udsat for tvang. Det Psykiatriske Patientklagenævn behandler sagen i 1. instans. Såfremt patienten klager over 1. instans afgørelse i sagen, overgår behandling af klagesagen til Psykiatrien i Region Syddanmark.

Årsberetningen viser bl.a., at der over en 3-årig periode fra 2011-2013 i hele landet er sket en stigning på 27 % i antallet af modtagne sager. Region Syddanmark adskiller sig dog med, at der i perioden er modtaget 2 % færre klager, mens Region Nordjylland har modtaget 53 % flere. Nævnet kender ikke umiddelbart årsagen til denne variation. Derudover viser årsberetningen, at Region Syddanmark har den laveste omgørelsesprocent i landet i sager omkring tvang. Den største omgørelsesprocent findes i sager, der vedrører klager om tvangsfiksering.

Nævnet har i forbindelse med sine afgørelser fremsat kritiske bemærkninger, som er medtaget i årsberetningen. Der bliver her bl.a. fremført, at den oftest fremkomne kritik går på mangelfuld journalføring. Nævnet ønsker, at der af patientens journal fremgår en klar anamnese (patienten og pårørendes egen beskrivelse af patientens tilstand), hvilke objektive fund lægen har konstateret, og hvilke vurderinger af patientens sindstilstand dette giver anledning til, og om der på den baggrund er behov for at anvende tvang, herunder om der er mulighed for mindre indgribende foranstaltninger, og dermed mindste middels princip.

I dagsordenspunktet omkring "Årsrapport for retssager i psykiatrien 2013" fremgår det, at psykiatriens årsrapport påpeger, at der er behov for, at afdelingerne udfører tilstrækkelig skriftlig dokumentation af den anvendte tvang, da det som udgangspunkt er den eneste mulighed for at vise, at der var tilstrækkeligt grundlag for at anvende tvang.

Det Psykiatriske Patientklagenævns årsberetning er vedlagt som bilag.

INDSTILLING

Til orientering.

BESLUTNING I PSYKIATRI- OG SOCIALUDVALGET DEN 19-09-2014

Der blev givet en orientering.

Bente Gertz deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 18: Årsrapport om retssager i psykiatrien 2013

14/34150

Bilag

Årsrapport 2013

Årsrapport om retssager i psykiatrien 2013

RESUMÉ

Den tredje årsrapport om retssager vedrørende administrativt bestemt frihedsberøvelse i Region Syddanmark er nu udarbejdet. Rapporten indeholder en gennemgang af retssagerne for perioden 1. januar 2013 – 31. december 2013. Rapporten fremlægges til orientering.

Sagsfremstilling

Siden den 1. juli 2010 har juridisk enhed i Psykiatri- og Socialstaben været ansvarlig for at føre alle retssager vedrørende administrativt bestemt frihedsberøvelse i Psykiatrien i Region Syddanmark.

Begrundelsen for beslutningen var dels et ønske om at sikre en intern opsamling og læring af retssagerne i psykiatrien, dels at sikre at sagerne bliver ført af en juridisk kompetence med indgående kendskab til psykiatrien samt at spare afdelingerne penge til advokatsalær.

Det er nu tredje gang, der udarbejdes en årsrapport for retssagerne. Rapporten gennemgår rammerne for retssagerne, herunder sagstyperne, proceduren og sagens genstand. Dernæst følger en statistisk gennemgang af det antal sager, der er behandlet og afsluttet i det omfattende år samt en gennemgang af udvalgte cases af interesse.

Rapporten er udarbejdet, så den nu følger kalenderåret, og det har derfor været muligt at sammenholde årsrapporten med årsberetningen fra Det Psykiatriske Patientklagenævn, som foretager 1. instansbehandlingen af sagerne. Årsrapporten om retssager i psykiatrien indeholder derfor en perspektivering til Det Psykiatriske Patientklagenævns afgørelser, som bl.a. viser, at Region Syddanmark har den laveste omgørelsesprocent i landet i sager om klage over tvang. Den største omgørelsesprocent findes i sager der vedrører klager over tvangsfiksering. Erfaringer viser, at det primært skyldes formalitetsmangler, herunder manglende overlægesanktionering af hånd- og fodremme, utilstrækkelig journalføring mv.

Årsrapporten om retssager i psykiatrien viser bl.a., at der i 2013 var en markant stigning i antallet af retssager om tvangsfiksering med både mavebælte og hånd- og fodremme. Dette kan virke ulogisk, da psykiatrisygehuset i samme periode har arbejdet med at nedbringe anvendelsen af tvangsfikseringer. Det konkluderes i rapporten, at det højst sandsynligt hænger sammen med den advokat, der fører sagerne på vegne af patienterne. I langt størstedelen af sagerne er det den samme advokat, der fører sagerne, og der er primært tale om retspsykiatriske patienter.

Det fremhæves fortsat i årsrapporten, at der er behov for, at afdelingerne udfører tilstrækkelig skriftlig dokumentation af den anvendte tvang, da det som udgangspunkt er den eneste mulighed for at vise, at der var tilstrækkeligt grundlag for at anvende tvang, jfr. årsberetningen fra Det Psykiatriske Patientklagenævn.

Årsrapport om retssager i psykiatrien i 2013 er vedlagt som bilag.

INDSTILLING

Til orientering og godkendelse.

BESLUTNING I PSYKIATRI- OG SOCIALUDVALGET DEN 19-09-2014

Godkendt.

Bente Gertz deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 19: Afrapportering på satspuljeprojekter 2010-2013

10/56

Bilag

Styrket behandlingsindsats for selvmordstruede - afrapportering

Akut visitationsfunktion - slutrapportering

Opsøgende psykoseteams - afrapportering

Dipa-projektet, afrapportering

Afrapportering på satspuljeprojekter 2010-2013

RESUMÉ

Psykiatrien i Region Syddanmark har med udgangen af 2013, afsluttet 4 satspuljeprojekter. Der er udarbejdet afsluttende rapporter for projekterne, som forelægges Psykiatri- og Socialudvalget til orientering. Den overordnede konklusion er, at alle projekter har bidraget med ny viden på hver deres område samt højnet kvaliteten for de respektive patientgrupper, som projekterne har været målrettet.

Sagsfremstilling

I satspuljeaftalen for 2010-2013, blev der afsat midler inden for områderne: Let tilgængelighed til akutte psykiatriske tilbud, flere opsøgende og udgående teams i psykiatrien, styrket indsats overfor selvmordstruede samt den gode psykiatriske afdeling.

I psykiatrisygehuset blev der ansøgt om, samt igangsat følgende projekter:

- Akut visitationsfunktion i Sønderjylland (forankret i Haderslev/Augustenburg)
- Opsøgende psykoseteams (forankret i Kolding/Fredericia, Middelfart og Svendborg)
- Styrket indsats overfor selvmordstruede (forankret i Center for selvmordsforebyggelse)
- DIPA – den integrative psykiatrisk afdeling (forankret i Odense)

Alle 4 projekter er afsluttet med udgangen af 2013, og der er udarbejdet afsluttende rapporter.

Den overordnede konklusion er, at alle projekterne har bidraget med ny viden på hver deres område samt højnet kvaliteten for de respektive patientgrupper, som projekterne har været målrettet.

Akut visitationsfunktion i Sønderjylland (permanentgjort)

Målet med etablering af den akutte visitationsfunktion var, at øge tilgængeligheden til psykiatrisk vurdering og behandling på rette sted uden for almindelig dagtid.

Akut visitationsfunktion er en del af den akutte indsats i psykiatrien. For nuværende fortsætter funktionen i de nuværende rammer i Augustenburg. Fra juni 2015 integreres funktionen i FAM Aabenraa.

Konklusionen er, at projektet har været vellykket, og at der er gjort nogle værdifulde erfaringer, som kan bruges i det videre arbejde frem mod psykiatriens integration i FAM. Projektet har blandt andet medvirket til et øget kompetenceniveau blandt medarbejderne og dermed en højnet kvalitet i modtagelsen.

Opsøgende psykoseteams (permanentgjort)

Målet med projektet var at give et intensivt og opsøgende behandlingstilbud til mennesker med alvorlig skizofreni, med henblik på at bedre livskvaliteten for disse gennem færre tilbagefald, kronificering og social deroute samt færre indlæggelser.

Projekt opsøgende psykoseteam videreføres i Kolding, Svendborg og Middelfart.

Projektet permanentgøres fra 2014 med et budget på 13,227 mio. kr. Endelig udmøntning af permanent budget, afventer afrapportering af projektmål samt resultater af journalaudit.

Projektet har været en succes, og projektets resultater og erfaringer vil blive inddraget i en fremtidig harmoniseringsproces med de øvrige opsøgende psykoseteams i Psykiatrien i Region Syddanmark.

Styrket indsats overfor selvmordstruede (permanentgjort)

Formålet med projektet var, at etablere et samarbejdende kompetencecenter mellem børn/unge og voksne. Det

skulle sikre en styrket indsats over for selvmordstruede og understøtte målsætningen om et hurtigt opfølgende behandlingstilbud i Region Syddanmark. Den fælles målsætning er at udbrede hurtig opfølgning til alle dele af regionen samt at opkvalificere tilbuddet til selvmordstruede således, at der er ensartede tilbud i hele Region Syddanmark.

Projektet er permanentgjort og videreført med samme målsætninger, som i projektet. Ledelsen af centeret er nu entydig placeret under ansvar af Børne- og ungdomspsykiatri Odense. Permanentgørelsen har givet yderligere mulighed for koordineringen af indsatsen overfor børn/unge og voksne, som forbedrer forebyggelsen og understøtter målsætningen om et hurtigt opfølgende behandlingstilbud i hele Psykiatrien i Region Syddanmark.

DIPA – den integrative psykiatrisk afdeling (ikke permanentgjort)

Projektet har haft fokus på at forbedre samarbejdet mellem forskellige sektorer, inddragelse af de pårørende, sikre en evidensbaseret praksis og en reduktion af tvang samt synliggøre resultaterne af indsatsen, så psykiatrien får et forbedret image.

Projektet var en del af modelprojektet "Den gode psykiatriske afdeling", hvor intentionen er, at resultater og erfaringer formidles til øvrige psykiatriske afdelinger. Psykiatrisk afdeling Odense har samlet projektets resultater i en rapport, som har været videreformidlet og drøftet med afdelingsledelsesgruppen med henblik på spredning af viden. DIPA projektet har bidraget med ny viden på en række områder,

Recovery / rehabilitering af patienter:

Projektet peger derfor på, at recovery ikke opnås gennem behandling alene, men kræver et tværsektorielt samarbejde og en kommunal indsats i forhold til rehabilitering. Kommunerne er orienteret om resultaterne via de 4 psykiatriske samordningsfora.

Videregivelse af information til egen læge:

Projektets resultater viser, at egen læge ikke systematisk informeres om afvigende værdier i forhold til metabolisk syndrom. Metabolisk syndrom er en samling af risikofaktorer, der øger risikoen for kardiovaskulær sygdom. Konsekvensen heraf er, at patienterne ikke behandles sufficient for deres fysiske sygdomme. Det er besluttet, at auditeringen på epikriser skal drøftes i Kvalitetsrådet.

Anvendelse af ekspertbesøg / superbrugere:

Projektet konkluderer, at implementering via superbrugere er en meget effektiv metode. Erfaringerne vil blive drøftet i styregruppen for tvang, med henblik på afprøvning i stor skala.

Forebyggelse af tvang:

På baggrund af projektet vurderes det, at de væsentligste tiltag, der kan forebygge tvang, vil være: Forebyggelse samt behandling af misbrug, større fokus på medicinsvigt samt etablering af en opsøgende og tidlig intervention overfor psykisk syge. Erfaringerne inddrages i styregruppen for tvang.

Klinisk farmaceut:

Projektet viser gode resultater i forhold til implementering af retningslinjer via ekspertbesøg og journalgennemgang ved en klinisk farmaceut. Der arbejdes allerede på spredning af dette i psykiatrisygehuset.

Rapporterne er vedlagt som bilag.

INDSTILLING

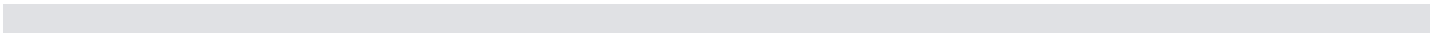
Til orientering.

BESLUTNING I PSYKIATRI- OG SOCIALUDVALGET DEN 19-09-2014

Der blev givet en orientering.

Bente Gertz deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 20: Ombudsmandens besøg på den retspsykiatriske afdeling i Middelfart

14/722

Bilag

Brev fra Ombudsmanden vedr. besøg på den retspsykiatriske afdeling i Middelfart maj 2014

Ombudsmandens besøg på den retspsykiatriske afdeling i Middelfart

RESUMÉ

Ombudsmanden har i maj 2014 besøgt den retspsykiatriske afdeling i Middelfart.

Sagsfremstilling

Ombudsmanden besøgte den 7.-9. maj 2014 de retspsykiatriske afsnit i Middelfart (afsnit P3, P4, P5 og P6) og Odense (afsnit P401). Besøget var varslet.

Besøgsholdet bestod af en konsulent samt en fuldmægtig fra ombudsmanden samt direktøren fra Dansk Institut Mod Tortur.

Tilsynsbesøget skete som led i ombudsmandens almindelige tilsynsvirksomhed og som led i ombudsmandens arbejde med at forebygge, at personer, der er eller kan blive berøvet deres frihed, udsættes for f.eks. umenneskelig eller nedværdigende behandling.

Ombudsmanden har i brev dateret den 25. august 2014 meldt tilbage til Psykiatrien i Region Syddanmark, at der ikke er modtaget oplysninger, der giver grundlag for at foretage sig mere i forhold til retspsykiatriske afsnit i Middelfart og Odense eller de ansvarlige myndigheder.

Brevet fra ombudsmanden er vedlagt som bilag.

INDSTILLING

Til orientering.

BESLUTNING I PSYKIATRI- OG SOCIALUDVALGET DEN 19-09-2014

Der blev givet en orientering.

Bente Gertz deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 21: Mødekalender 2014

14/722

Mødekalender 2014

RESUMÉ

Mødekalender 2014.

Sagsfremstilling

Mødekalender 2014:

Fredag den 10. oktober 2014, kl. 14-16, Telepsykiatrisk Center, J.B. Winsløws Vej 20, indgang 220 B, Odense.

Fredag den 21. november 2014, kl. 14-16, Center for Misbrug og Socialpsykiatri, Teglgårdsparken 103, Middelfart.

INDSTILLING

Til orientering.

BESLUTNING I PSYKIATRI- OG SOCIALUDVALGET DEN 19-09-2014

Til orientering.

Bente Gertz deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 22: Forslag til mødekalender 2015

14/722

Forslag til mødekalender 2015

RESUMÉ

Forslag til mødekalender for 2015.

Sagsfremstilling

Forslag til mødekalender for 2015 fremlægges til godkendelse:

Tirsdag den 20. januar 2015, kl. 14-16

Mandag den 16. marts 2015, kl. 12-14

Tirsdag den 21. april 2015, kl. 14-16

Tirsdag den 19. maj 2015, kl. 14-16

Tirsdag den 16. juni 2015, kl. 14-16

Onsdag den 19. august 2015, kl. 14-16

Onsdag den 21. oktober 2015, kl. 14-16

Onsdag den 18. november 2015, kl. 14-16

INDSTILLING

Til godkendelse.

BESLUTNING I PSYKIATRI- OG SOCIALUDVALGET DEN 19-09-2014

Mødetidspunkt ændres til kl. 15-17, og hver anden gang afholdes mødet i regionshuset.

Det foreslåede møde den 16. marts 2015 flyttes, evt. til en fredag.

Bente Gertz deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 23: Eventuelt

14/722

Eventuelt

BESLUTNING I PSYKIATRI- OG SOCIALUDVALGET DEN 19-09-2014

Intet.

Bente Gertz deltog ikke i sagens behandling.